

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 109.287 van 15 juli 2002
in de zaak A. 75.597/XII-356.**

In zake : Marie-Ange DEMUYSERE,
die woonplaats kiest bij
advocaat W. Rauws,
kantoor houdende te Antwerpen,
Mechelsesteenweg 210 A

tegen :

de HOGESCHOOL GENT,
die woonplaats kiest bij
advocaat E. Bral,
kantoor houdende te Gent,
Henleykaai 3 R.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marie-Ange Demuyser op 5 september 1997 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van “de beslissing van een niet gepreciseerde datum van de examencommissie van de Hogeschool Gent, Departement Architectuur, Audiovisuele en Beeldende Kunst - Koninklijke Academie voor Schone Kunsten betreffende de resultaten van verzoekster voor het academiejaar 1996-97, eerste en tweede meestergraad Vrije Kunsten (Schilderkunst), eerste examenzittijd”;

Gelet op het arrest nr. 77.343 van 1 december 1998 waarbij de debatten worden heropend en het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat belast wordt met het verder onderzoek van de zaak;

Gezien het aanvullend verslag opgemaakt door eerste auditeur-afdelingshoofd R. Van Der Gucht;

Gelet op de beschikking van 6 juli 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gezien het verzoekschrift tot voortzetting van de procedure van verzoekster en haar laatste memorie;

Gelet op de beschikking van 9 oktober 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 6 november 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad E. Brewaeys;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. Bert, die loco advocaat W. Rauws verschijnt voor verzoekster, en van advocaat E. Bral, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd R. Van Der Gucht;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten.

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoekster behaalt aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Gent op 30 juni 1987 met grote onderscheiding het diploma van het hoger kunstonderwijs van de tweede graad, afdeling Monumentale Kunsten, artistieke optie Schilderkunst.

Op 21 november 1994 behaalt ze met onderscheiding het diploma van het hoger kunstonderwijs van de derde graad, afdeling Restauration d'oeuvres d'art, aan de Ecole Nationale Supérieure des Arts Visuels de la Cambre.

Sedert 21 maart 1995 is verzoekster nagenoeg ononderbroken deeltijds tewerkgesteld als lerares plastische opvoeding in het stedelijk onderwijs te Gent.

1.2. Op 13 november 1996 schrijft ze zich in als kandidate voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, eerste examenperiode, aan de hogeschool Gent, departement Architectuur, Audiovisuele en Beeldende kunst, optie Vrije kunsten-Schilderkunst, eerste en tweede meestergraad.

1.3. Bij de proclamatie, op 27 juni 1997, verneemt verzoekster dat zij niet geslaagd is en 26% van de punten heeft behaald.

1.4. Op 30 juni 1997 - en nogmaals op 1 juli 1997 - stuurt verzoekster volgende aangetekende brief naar de secretaris van de examencommissie :

“Met dit schrijven vraag ik u me zo spoedig, en uiterlijk morgen, me schriftelijk de motivering te geven voor de beslissing van de examenjury van 27/6/1997 waarbij ik 26% behaalde”.

1.5. Een dag later, op 1 juli 1997, zendt ze ook een aangetekende brief aan de voorzitter van de examencommissie. Die brief luidt als volgt :

“Hierbij verzoek ik U conform het examenreglement om een herziening en wijziging van de negatieve beslissing inzake mijn resultaten voor de eerste examenperiode van eerste en tweede meestergraad Vrije Kunsten (Schilderkunst), betreffende het academiejaar 1996-97, die mij vrijdag 27 juni laatstleden werden meegedeeld.

Ik verzoek U hierbij uitdrukkelijk om voorafgaandelijk aan de nieuwe beslissing te worden gehoord”.

1.6. Met een 7 juli 1997 gedateerd schrijven antwoordt de voorzitter van de examencommissie, verwijzend naar “uw aangetekend schriftelijk verzoek van 30 juni 1997” :

“U was ingeschreven als kandidate van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap in de optie Vrije Kunsten - Schilderkunst en verkreeg op basis van reeds behaalde diploma's een studieduurverkortung met het oog op het behalen van het diploma met de graad van 'Meester in Beeldende Kunst'.

De examenjury die conform onze examenreglementering werd samengesteld, heeft het werk dat u als afstudeerproject heeft gepresenteerd, negatief beoordeeld.

U had reeds de gelegenheid om met de heer Karel Dierickx, titularis-promotor, en met de heer Eddy Muyllaert, uw co-promotor, daarover te praten.

In bijlage sturen wij u de schriftelijke motivering die we naar aanleiding van uw verzoek hebben opgevraagd bij de heer Karel Dierickx die verantwoordelijk is voor de samenstelling van de examenjury en de toegekende punten.

Als kandidate van de Examencommissie legt u in principe alleen maar examens af en is er geen verplichting tot het lesgebeuren en contact met de leraars. Een grondige voorbereiding en het onderhouden van een regelmatig

contact zijn nochtans onontbeerlijke factoren om naar een beoordeling toe te groeien. Op die manier kunt u de haalbaarheid van het artistieke werk dat u wil presenteren aan een door ons samengestelde examenjury vooraf beter inschatten”.

Bij de brief van de voorzitter van de examenjury is een “beoordeling van het opleidingsonderdeel Afstudeerproject - Kandidate DEMUYSERE MARIE-ANGE” gevoegd, opgesteld door ateliertitularis en promotor DIERICKX; deze beoordeling luidt als volgt :

“Het gepresenteerde werk van de kandidate werd grondig beoordeeld door een jury, samengesteld uit

1. de titularis of promotor : Karel Dierickx

2. de co-promotor : Eddy Muylaert, licentiaat in de Kunstgeschiedenis

3. de vreemde juryleden :

- Veerle Van Durme, licentiaat in de Kunstgeschiedenis en Directeur van de Akademie van Schone Kunsten van Duinkerke (F)

- Lieve Foncke, licentiaat in de Kunstgeschiedenis en galeriehoudster

- Fik Van Gestel, artistiek docent St-Lucas te Brussel en beeldend kunstenaar

- Philippe Vandenberg, beeldend kunstenaar

Conclusie van de jury : het getoonde werk van Demuyser Marie-Ange is van een te laag artistiek niveau om haar de meestergraad in de schilderkunst toe te kennen. Noch compositorisch, noch pikturaal is het interessant te noemen. De voorgestelde kleurwerken bestaan vnl. uit een oppervlakkige, geschilderde achtergrond, waarop een soort simpele karikaturale, stuntelige tekening werd aangebracht. Alle werken vertonen dezelfde tekortkomingen, geen zoektocht naar vorm en kleur, banale uitwerking van een onduidelijk gegeven”.

Met de brief van de voorzitter van de examenjury is blijkbaar ook het rapport aan verzoekster ter kennis gebracht. Uit dat rapport blijkt dat zij in totaal 164,5 punten op 610 heeft behaald, zijnde 26%. Per opleidingsonderdeel kreeg zij volgende cijfers :

- afstudeerproject 3e jaar (Dierickx K.)	12,5	op	50
- afstudeerproject 4e jaar (Dierickx K.)	97,5	op	390
- atelier W.V.V.-tekenen 3e jaar (De Smet L.)	20	op	80
- keuzevak tekenen 4e jaar (De Smet L.)	15	op	60
- keuzevak mediakunde 4e jaar (Lefevre A.)	19,5	op	30.

In het rapport wordt vermeld dat de artistiekgebonden opleidingsonderdelen - in verzoeksters geval de twee afstudeerprojecten, het atelier W.V.V.-tekenen en het keuzevak tekenen - tijdens de tweede examenperiode niet meer worden beoordeeld;

1.7. In het arrest nummer 77.343 van 1 december 1998 werd geoordeeld dat de beslissing om verzoekster uit te stellen enkel een motivering bevat wat de beoordeling van haar afstudeerproject betreft, dat die motivering niet ongeloofwaardig is gelet op haar artistieke naam en faam, dat de door verzoeksters voorgelegde artistieke referenties immers niet gebaseerd zijn op de beoordeling van haar afstudeerproject, maar op haar ander werk en dat verzoekster evenmin kan worden gevolgd waar zij stelt dat de beoordeling en motivering enkel op het artistiek gehalte, met uitsluiting van de techniek slaan;

2. Voorwerp.

2.1. Overwegende dat de beslissing van de voorzitter van de examencommissie van 7 juli 1997, genomen na administratief beroep, in de plaats is gekomen van de formeel door verzoekster aangevochten beslissing van de examencommissie van 26 juni 1997, en als het eigenlijke voorwerp van het beroep moet geïdentificeerd worden;

3. Ten gronde.

3.1. Overwegende dat verzoekster in haar derde middel schending van het recht om gehoord te worden aanvoert; dat zij in een tweede onderdeel van dat middel inzonderheid de schending van artikel 77 van de algemene onderwijsregeling vaststelt, omdat zij per aangetekend schrijven van 1 juli 1997 een verzoek tot herziening en wijziging van de beslissing van de examencommissie heeft ingediend en bij die gelegenheid uitdrukkelijk heeft gevraagd om vooraf gehoord te worden; dat zij meent dat zij tot op heden noch vanwege de hogeschool, noch vanwege de examencommissie enige reactie heeft ontvangen; dat volgens verzoekster het weliswaar gaat om een willig beroep waarvan de uitputting geen invloed heeft op de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad van State, maar dat de hogeschool “minstens [...] haar standpunt [had] kunnen laten kennen” en dat ze, “gelet op de zware consequenties op moreel en professioneel vlak, aan verzoekster de gelegenheid [had] moeten bieden haar standpunt naar voor te brengen”;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij hiertegen inbrengt dat verzoekster in haar brief van 1 juli 1997 geen enkele materiële vergissing noch onregelmatigheid heeft aangehaald die van dien aard zou zijn dat ze de getroffen beslissing wijzigt, zodat op geen enkele wijze de onderwijsregeling geschonden is;

3.3. Overwegende dat voornoemd artikel 77 het volgende bepaalt :

“Herziening van beslissingen :

Materiële vergissingen of onregelmatigheden, die het globaal examenresultaat zouden kunnen beïnvloeden of die de geldigheid van een door de examencommissie genomen beslissing in het gedrang kunnen brengen, dienen bij de voorzitter van de examencommissie aanhangig gemaakt, uiterlijk de derde werkdag volgend op de dag waarop de bekendmaking van de beslissingen plaatsvond.

De voorzitter van de examencommissie oordeelt over de ontvankelijkheid van de klacht.

Zonodig roept de voorzitter van de examencommissie daartoe de examencommissie opnieuw samen in een buitengewone zitting, binnen de 30 dagen volgend op de deliberatie. De examenzitting wordt voor de betrokken studenten heropend.

De nieuwe beslissing wordt dadelijk bekend gemaakt.

Om geldig te beraadslagen moet, behoudens gevallen van heirkracht, ten minste de helft van de stemgerechtigde leden aanwezig zijn”;

3.4. Overwegende dat verzoekster bij aangetekende brief van 1 juli 1997 administratief beroep heeft ingesteld, evenwel zonder concrete grieven in te roepen; dat het feit dat zij op dat moment een “blind” beroep heeft ingesteld te begrijpen valt aangezien zij toen slechts kennis had van het globaal resultaat, namelijk dat zij niet geslaagd was en 26% van de punten had behaald; dat zij tegelijk met het instellen van het beroep bij de voorzitter van de examencommissie, opnieuw haar vraag aan de secretaris van de examencommissie in herinnering heeft gebracht om “uiterlijk morgen” de motivering van de beslissing van de examenjury te ontvangen; dat zij in haar brief aan de voorzitter van de examencommissie verzoekt “om voorafgaandelijk aan de nieuwe beslissing te worden gehoord”, waarmee zij uitdrukkelijk vraagt na inzage in de motieven van de beslissing alsnog haar concrete grieven naar voor te kunnen brengen; dat het nog zeker tot 8 juli 1997 geduurd heeft vooraleer zij inzage kreeg van de motieven van de beslissing, namelijk tot op het moment dat zij de brief van de voorzitter van de examencommissie van 7 juli 1997 ontving; dat met die brief van de voorzitter van de examencommissie ook impliciet verzoeksters vraag wordt afgewezen om de examencommissie opnieuw samen te roepen en dus a fortiori om haar de kans te geven alsnog haar grieven naar voor te brengen; dat immers de voorzitter van de examencommissie, die geacht moet worden op de hoogte te zijn geweest van verzoeksters aangetekend schrijven van 1 juli 1997 waarbij zij “om een herziening en wijziging van de negatieve beslissing inzake mijn resultaten” vraagt, in zijn op 7 juli 1997 gedateerde brief argumenten aanvoert ter verantwoording van de afwijzing van de vraag om de examencommissie opnieuw samen te roepen, namelijk dat de examenjury “conform onze examenregeling werd samengesteld”, dat die jury verzoeksters afstudeerproject negatief

heeft beoordeeld en dat deze negatieve beoordeling te verklaren is door gebrek aan “een grondige voorbereiding en het (niet) onderhouden van een regelmatig contact”, die “onontbeerlijke factoren (zijn) om naar een beoordeling toe te groeien” zodat “u de haalbaarheid van het artistieke werk dat u wil presenteren aan een door ons samengestelde examenjury vooraf beter (kan) inschatten”;

Overwegende dat voornoemd artikel 77 de student het recht verleent om binnen drie werkdagen concrete grieven tegen een beslissing van de examencommissie naar voor te brengen, termijn die ingaat op de dag waarop de beslissing wordt bekendgemaakt; dat in dezen die termijn ten vroegste op 8 juli 1997 is ingegaan; dat de voorzitter van de examencommissie door tegelijk de motivering van de beslissing van de examencommissie mede te delen en impliciet verzoeksters beroep af te wijzen, artikel 77 van de algemene onderwijsregeling heeft geschonden, daar hij verzoekster nog drie werkdagen moest verlenen om haar concrete grieven naar voor te brengen; dat het middel in die mate gegrond is; dat een vernietiging op die grond de verwerende partij ertoe verplicht, vooraleer een nieuwe beslissing te nemen, verzoekster de kans te geven om haar grieven kenbaar te maken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van de voorzitter van de examencommissie van de Hogeschool Gent, vervat in de brief van 7 juli 1997, waarbij het beroep van Marie-Ange DEMUYSERE tegen voormelde beslissing van de examencommissie wordt afgewezen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 347,06 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
vijftien juli 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	A. BEIRLAEN,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

A. BEIRLAEN.